وحدت دینی

سامی کوکسون

دینمز اسلام ، بز انسانلره موتلولغك و سعادتك يوللرينى گوسترمشدر . بوننله برابر ؛ فرد و طوپلومی اولومسز اتكيله‌يه‌جك ، ضرره اوغراتاجق هر چشيد حركت و طاورانيشلردن ده منع ايتمشدر . اونك بليرتديگى ، حضور و سعادتمز ايچون اويولمه‌سنى گركلى گورديگى اساسلردن بريسى ده ؛ **ملى برلك و برابرلگمز**در . بو نقطه‌ده ؛ ملت اولارق گوگلريمزى برلشديروب ، حق ايله برابرلك ايچنده بربريمزله دائما ياردیملاشمق ايجاب ايدر .

أوگمله بليرتمليز كه ، اسلام دينينك بر آدى ده **توحيد دينى**در . توحيد ؛ تك اللهه اینانمق آگلامنه گلديگى گبى ، برلشمك و طوپلانمق معناسنه ده گلير . استقامتمزى بليرله‌ين قرآن كريم و سنت ثنيه‌ده‌كى توصيه‌لرك آغيرلق نقطه‌سى ؛ برلك ، برابرلك و قرداشلكدر . بو قونوده جناب حق آل عمران سوره‌سينك ١٠٣ . آيتنده شويله بويوروير :

"هپ برلكده اللّٰهك ايپنه (اسلامه) صيم صيقى صاريلك ، پارچه‌لانمه‌يك ! اللهك سزه اولان نعمتينى خاطرلايك . . . هانى سز بربريگزه دوشمان كيشيلر ايديگز ده او ، گوگلريگزى برلشديرمشدى و اونك نعمتى سايه‌سنده قرداشلر اولمشديگز ".

كتاب اللّٰهده و سنتده برلك ، برابرلك و قرداشلك أوگولمش ؛ بولونوب پارچه‌لانمق ، دوشمانجه دويغولر ايچنده اولمق ده يريلمشدر . تفرقه‌يه ، بولونوب پارچه‌لانمه‌يه سبب اولان كين ، حسد ، غرور ، كبر ، غيبت ، قوغيجيلق ، يالانجيلق ، افترا ، صوسيال مدياده يالان خبر أورتمك . . . گبى كوتو دوشونجه و طاورانيشلر شدتله ياساقلانمشدر . حجرات سوره‌سينك ١٣نجى آيتنده ده يوجه ربمز بو نقطه‌يه دقتلريمزى چكر :

" اى انسانلر ! طوغريسى بز سزى بر اركله بر ديشيدن ياراتدق . و بربريگزله طانيشمه‌گز ايچون سزى قوملره و قبيله‌لره آييردق . محقق كه الله ياننده اڭ قيمتلى اولانگز ، اوندن اڭ چوق قورقانگز (تقوا صاحبى اولانگز)در . شبهه‌سز الله بيلندر ، هر شيدن خبرداردر ."

بو الهى امرلرك بزه گوسترديگى استقامتى ايى تعقيب ايدرك ، اولاشيلمه‌سى ممكن اولان اڭ گوزل نقطه‌يه ، ملت اولارق ماضيده اولديغى گبى شمدى ده صاحب اولابيليرز . يتر كه تفرقه‌يه دوشمه‌يه‌لم . بزم ملتمز أويله بر ملت كه :

اللّٰهى بر ، كتابى بر ، پيغمبرى بر ، عينى وطن طوپراقلرنده ياشييورز ، عينى قبله‌يه يوگلييورز ، عينى كولتورى پايلاشييورز ، عينى ايش يرلرنده قرداشلك دويغولرى ايچنده چاليشييورز ، عينى آليش ويريش يرلرندن فائده‌لانييورز ، عينى جامعه‌ده يان يانه صاف طوتييورز ، عينى مكتبلرده تحصيل گورييورز . . .

بويله بر ملتده آيريلق غيريلق اولابيلير مى ؟ البته اولاماز . دوشمانلرك آرامزه صاچديغى كين و نفاق توخوملرى بويله بر طوپلومده يرلشمه امكانى بولابيلير مى ؟ اصلا بولاماز ! يتر كه بزى بز ياپان ملى و معنوى دگرلره صاحب چيقابيله‌لم .

بو گون اعتباريله دوشمانلر ؛ گچن زماندن داها دگيشيك تاقتيكلرله ، ملتمز و أولكه‌مز أوزرنده‌كى خائن امللرينى گرچكلشديره‌بيلمك أوزره گيزلى - آچيق صالديرييورلر . دون صاواش و سلاح گوجى ايله ياپامادقلرينى ؛ بوگون ، يالان آلغى و خبرلرله ملتمز ايچنده فتنه و فساد چيقارارق ياپمه‌يه چاليشمقده‌درلر .

هر قاريش طوپراغى شهيد قانلرى ايله صولانان گوزل وطنمزى پارچه‌لامه‌يى و ملتمزى بولمه‌يى هدف آلان ؛ دين ، وطن و ملت دوشمانلرينك ييقيجى امللرينه آلديرمامق ، قوردقلرى آچيق و گيزلى خائن طوزاقلره دوشمه‌مك ايچون صوڭ درجه دقتلى و اويانيق اولمق زورنده‌يز .

چونكه دوشمان تاقتيك دگيشديرمشدر . مسلمانلرى قارشى قارشييه گتيريپ ، قرداشى قرداشه قيرديرمه‌يه چاليشمقده‌در . جاناوار شمدى قوزو پوستنه بورونمش ، ملتمزى بربريمزه دوشورمك ايچون هر فرصتى قوللانمقده‌در .

بو نقطه‌ده فرد و طوپلوم اولارق شو اڍی بیلینملیدر که ؛ فتنه‌یه ، فساده ، چکیشمه‌یه ، آڭلاشمازلقلره دوشمك ویا بونلره سببیت ویرمك ، ملت و طوپلوممزه قارشی یاپیلمش حقسزلقلرك الڭ بویوکلرندندر . زیرا اوپانیق اولماز ایسه‌ك ، بو گبی طاورانیشلر ملتمزك برلگینی صارصار . وارلغنه صیقنتی ویرر . ملتمزه قارشی ایيلك و سعادت یوللرینك قاپانمه‌سنه سبب اولور .

« بن بو ملتك اولادییم ! » دیین هرکس شونی چوق اڍی بیلملی که ؛ فردلری برېرلیه چکیشن ، تفرقه‌یه دوشمش ، قلبلری کین ، دوشمانلق ، حسد حسلریله طولو اولان بر طوپلوم ، دائما حضورسزدر . بو قونوده سوگیلی پیغمبریمز شو نقطه‌یه دقتلریمزی چکرك ؛

" مؤمنلر بربرلرینی سومکده ، بربرلرینه آجیمقده و بربرلرینی قوروممقده بر وجود گبیدر . وجودینك هر هانگی بر عضوی راحتسز اولورسه ، سائر عضولری ده بو یوزدن آتش ایچنده قالیر . " (بخاری ، ادب ، ۲۷ ؛ مسلم ، برّ ، ٦٦) بویوروب پارماقلرینی بربرینه کینتله‌یه‌رك مؤمنلرك ده بویله‌جه طیانیشمه حالنده بولونمه‌لری گرکدیگنی ایضاح ایتمشدر . اساس ناصل اولمامز گرکدیگنی اورته‌یه قویان شو حدیثده ایسه افندیمز ؛

" بربریگزه حسد ایتمه‌یگز ، بربریگزه أوفكه‌له‌نوب طارغین طورمه‌یگز و بربریگزه یوز چویرمه‌یگز .
ای اللّٰهك قوللری قرداش اولگز !
مسلمان مسلمانك قرداشیدر . اوڭا ظلم ایتمز ، اونی یاردیمسز بیراقماز ، اوڭا خور باقماز . " (بخاری ، ادب ، ٥٧)

بو حدیثلر ده بزه گوستریيور که ، قرداشلك دویغوسی ایچنده برلك و برابرلك أوزره حرکت ایتملیز . یرموك صاواشینده‌کی شو حادثه ، بو نقطه‌یی نه گوزل ایضاح ایدییور :

حضرت پیغمبر صلی الله علیه و سلم افندیمزك اصحابندن خذیفه رضی الله عنه آڭلاتیيور :

" یرموك صاواشی صوڭه ایرمشدی . او صیره‌ده عمجه‌مك اوغلنی گوره‌مدیگم ایچون ، اگر یاره‌لیلرك آراسنده ایسه اوڭا براز صو ویره‌یم ، دیدم .

صاواش آلاننده‌کی یاره‌لیلر آراسنده طولاشمه‌یه باشلادم . عمجه‌مك اوغلنی بولدم . یاره‌لی یوزنی سیلدم . گوزنی آچدی ؛

« – صو ایستر میسك ؟ » دیدم . الیله ؛ « اوت ! » اشارتینی ویردی . تام صویی طوداقلرینه گوتوررکن یاننده‌کی بر یاره‌لی ؛

« – آه ! . . » چکدی . عمجه‌مك اوغلی ؛ « صویی اوڭا گوتور ! » دیه اشارت ایتدی . صویی اوڭا گوتوردم . تام ایچه‌جگی صیره‌ده بر أوچنجی یاره‌لی ؛

« – آه ! . . » دیه ایڭله‌دی . او ده اوڭا گوتورمه‌می اشارت ایتدی و گوتوردم که او صحابی اولمشدی . ایکنجیسنه گوتوردم او ده اولمشدی .

« – باری عمجه‌مك اوغلنه یتیشه‌یم . . . » دیدم ، گلدیگمده او ده اولمشدی . " دییور . (حاکم ، مستدرك ، ۳ ، ۲۷۰)

ایشته بو مثال ؛ مسلمانلر آراسنده‌کی ایمانك عشق ایله یاشانمه‌سنی ، برلك و برابرلگی ، قرداشلگی ، سوگیی نه گوزل افاده ایدییور . بزلر ده بو وصفمزله دوام ایتملی و گنچلگمزی بو عالی دویغو و ایناننجله یتیشدیرملیز .

أویله ایسه یاپمه‌مز گرکن :

آیریلمق دگل ، برلشمك . بولونمك دگل ، بتونلشمك . بوزمق دگل ، دوزلتمك . ییقمق دگل ، یاپمق . گری قالمق دگل ، ایلری گیتمك . یرنده صایمق دگل ، یوکسلمك . دوشمانلق دگل ، دوستلق . کین و نفرت دگل ، سوگی و محبت . نانکورلك دگل ، صداقت . کوتولکده دگل ، ایيلکده یاردیملاشمق . مرحمتسزلك دگل ، رحمت أوزره بر حیات اولوشدیرمقدر . وار اولان گوجمزی برلگمزك و برابرلگمزك آرتمسی ، ملتمزك موتلولغی و أولکه‌مزك معمور اولمه‌سی ایچون خرجاملیز .

قلبمزده ایمان ؛ آرامزده برلك ، برابرلك ، قرداشلك ؛ وطنمزده بتونلك بولندقجه ؛ یوجه ربمز ملتمزی قورویاجق ، دوشمانلریمزك خائن امللری ، کیرلی طوزاقلری ، فتنه و فسادلری ، ظالم پلانلری سرت قایالره چارپان طالغه‌لر گبی پارچه‌لانمه‌یه محکوم اولاجق و ملتمز ابدیته قدر وار اولاجقدر ان شاء الله .

يوجه ربم بو ادراكى انسانلريمزه نصيب أيله‌سين ان شاء الله . آمين . . .